

عنوان مقاله:

اثر روش های آبیاری تناوبی و غرقابی بر عملکرد و بهره وری آب آبیاری برنج در شهرستان آمل

محل انتشار:

مجله پژوهش آب ایران، دوره 16، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

مهسا رحیمی پول - دانشجوی دکتری، گروه علوم و مهندسی آب، واحد قائمشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائمشهر، ایران

داود اکبری نودهی - استادیار گروه علوم و مهندسی آب، واحد قائم شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم شهر، ایران.

رضا اسدی - گروه علوم و مهندسی آب، واحد قائم شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم شهر، ایران، استادیار سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه

علی باقری - استادیار علوم و مهندسی آب، واحد قائمشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائمشهر

فضل شیردل شهیمیری - استادیار گروه زراعت، واحد قائم شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم شهر، ایران

خلاصه مقاله:

کشت برنج در ایران دارای اهمیت اقتصادی و اجتماعی زیادی است و بعد از گندم، دومین غله مهم در سبد غذایی مردم است. استان مازندران یکی از قطب های اصلی تولید برنج کشور است. در سال های اخیر، کاهش نزولات جوی، وقوع کم آبی و تقلیل منابع آب سطحی در استان به ویژه در شرق و مرکز مازندران که عمده زمین های شالیزاری را به خود اختصاص دادند، موجب بروز مشکلاتی در کشت برنج شده است. برای ارزیابی روش های مختلف کشت و آبیاری و با هدف کاهش مصرف آب در کشت برنج، آزمایشی در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی در سه تکرار با چهار تیمار (رقم طارم هاشمی) طی سال زراعی ۱۳۹۹ در معاونت موسسه تحقیقات برنج کشور-آمل اجرا شد. تیمارها شامل: کشت نشایی در بستر گلخراب شده با آبیاری تناوبی (T1)، کشت نشایی در بستر گلخراب شده با آبیاری غرقابی (کشت رایج) (T2)، کشت نشایی در بستر گلخراب نشده با آبیاری غرقابی (T3) و کشت مستقیم با آبیاری غرقابی (T4) بود. نتایج حاصل از تجزیه واریانس داده ها نشان داد اثر روش های کشت و آبیاری بر ارتفاع، عملکرد، آب کاربردی، آب آبیاری، بهره وری آب کاربردی و بهره وری آب آبیاری موثر بود و از نظر آماری در سطح یک درصد معنی دار بود. بیشترین و کمترین عملکرد به ترتیب متعلق به تیمارهای T2 و T4 با ۴۰۷۹/۲ و ۲۹۴۱/۷ کیلوگرم در هکتار بود. بیشترین و کمترین آب آبیاری به ترتیب متعلق به تیمارهای T1 و T4 با ۱۰۳۰۱ و ۶۵۳۷ مترمکعب در هکتار بود. بیشترین و کمترین بهره وری آب آبیاری به ترتیب متعلق به تیمارهای T1 و T4 با ۰/۶۱ و ۰/۲۹ کیلوگرم در مترمکعب بود. براساس نتایج این آزمایش، کشت رایج با آبیاری تناوبی (T1) کاهش عملکرد زیادی نسبت به تیمار کشت رایج با آبیاری غرقابی نداشت و با کاهش ورودی آب، میزان بهره وری آب را افزایش داد؛ از این رو به عنوان تیمار برتر در این پژوهش شناخته شد.

کلمات کلیدی:

روش آبیاری، کارائی مصرف آب، کشت مستقیم، گلخرابی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1644414>

